

A photograph of a smiling man in a red V-neck shirt standing behind two children at a playground. The child in the foreground is a young boy with curly hair, wearing a green and grey striped jacket, waving his hand. The child behind him is a young girl with dark hair, wearing a white shirt. They are all smiling and appear to be enjoying their time at the playground.

**SPREEK
TAAL 2**

Vrije tijd

vanDale

VOOR BEGINNENDE SPREKERS VAN
HET NEDERLANDS (NIVEAU A1-A2)

Vrije tijd

1. Ga je mee naar het stadion? p. 1
2. Waar kan ik werk vinden? p. 10
3. Naar het museum p. 18
4. Filmpjes kijken op Youtube p. 28
5. Praktijkopdracht p. 37
6. Overzicht woorden en standaardzinnetjes p. 38
7. Begeleidershandleiding p. 39
8. Suggesties voor extra materiaal p. 59

bekijk foto / plaatje /
ding / mens

praat samen

wijs aan

luister naar begeleider /
andere mensen

luister naar audio op
www.vandale.nl/spreektaal

tik op de tafel

sta op

een spelletje

naar buiten

kijk in de handleiding

1. Ga je mee naar het stadion?

1. Bekijk de foto. Praat met je begeleider.

Wat zie je op de foto's?

Houd jij van voetbal?

Kijk je wel eens naar wedstrijden?

Hoe was dat in je geboorteland?

Ben je supporter van een club?

Van welke club?

Ken je iemand die op voetbal zit?

Op welke club zit hij of zij?

2. Kijk naar de plaatjes. Praat met je begeleider.

Wat doe je in je vrije tijd?

3. Praat met je begeleider.

Ajax, PSV, Feyenoord, Twente en Vitesse zijn grote voetbalclubs in Nederland.

Uit welke plaats komen deze clubs?

Welke voetbalclub is er bij jou in de buurt?

Ben jij fan van een voetbalclub?

4. Luister naar het gesprek *Ga je mee naar een voetbalwedstrijd?* Je hoort Bas en Miguel.

5. Luister nog een keer naar het gesprek en geef antwoord.

Wat vraagt Bas aan Miguel?
Waar komt Miguel vandaan?

6. Luister nog een keer naar het gesprek en wijs aan.

Miguel en Bas zijn allebei supporter van een voetbalclub.
Van welke club?

Barcelona

Benfica

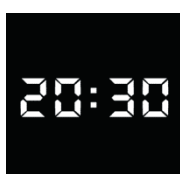

Feyenoord

PSV

Hoe laat begint de wedstrijd?

Hoeveel moet Miguel betalen voor het kaartje?

€ 15,00

€ 0,00

7. Praat met je begeleider.

Als het Nederlands elftal voetbalt, versieren veel mensen hun straat.
Ook doen ze vaak oranje kleren aan.
Wat vind jij daarvan?
Ken je zoiets in jouw geboorteland ook?

8. Luister naar je begeleider. Tik op de tafel.

Je begeleider leest een deel van het gesprek voor. Hoor je het woord 'voetbal'?
Tik op de tafel als je het woord 'voetbal' hoort.

9. Luister naar je begeleider. Je begeleider leest steeds een zin voor. Wat hoor je? Wijs het antwoord aan.

1. Heb je om mee te gaan naar een voetbalwedstrijd?
 - a. wil
 - b. zin
2. Ik heb kaartjes gekregen van mijn werk.
 - a. twee
 - b. drie
3. Houdt je niet van voetbal?
 - a. vrouw
 - b. zoon
4. Ik kijk wel veel op tv.
 - a. sport
 - b. voetbal
5. Zullen we om uur afspreken voor de hoofdingang?
 - a. 20.00 uur
 - b. 21.00 uur

10. Luister naar het gesprek *Ik ga alleen naar de thuiswedstrijden.* Je hoort Hilde en Petra.

11. Luister nog een keer naar het gesprek en geef antwoord.

Kijk naar de foto. Wie is Milla op de foto?
Waarom is Milla gaan voetballen?
Wie is de coach van het elftal van Milla?

12. Praat met je begeleider.

Milla, de dochter van Petra, zit op voetbal.
Wat vind je ervan als meisjes op voetbal zitten?
Zitten in jouw geboorteland ook meisjes op voetbal?

13. Taalriedel

Ga je mee naar de wedstrijd van PSV?

Ga je mee naar de wedstrijd van PSV?

Ja, leuk! Ik wil wel mee.

Ja, leuk! Ik wil wel mee.

Ik heb twee kaartjes gekregen van mijn werk.

Ik heb twee kaartjes gekregen van mijn werk.

Waar is de wedstrijd?

Waar is de wedstrijd?

In Eindhoven.

In Eindhoven.

Ga je vaker naar het stadion?

Ga je vaker naar het stadion?

Nee, heel weinig. Ik kijk veel voetbal op tv.

Nee, heel weinig. Ik kijk veel voetbal op tv.

14. Luister naar je begeleider. Zeg de zinnen na.

1. Wat een leuke foto!
2. Dat is mijn dochter met drie meisjes uit haar voetbalteam.
3. Ze zit op voetbal.
4. Waarom is ze gaan voetballen?
5. Ze hebben nu drie keer gewonnen.
6. Ga je elke zaterdag kijken?
7. Ik ga alleen naar de thuiswedstrijden.
8. Mijn man is coach van het elftal.
9. Doen jouw kinderen ook aan sport?
10. Mijn zoon zit op judo en mijn dochter op zwemles.

15. Zeg het gesprek na.

Miguel: Ga je vaak naar het stadion?
Bas: Nee, heel weinig. En jij?
Miguel: In Spanje ging ik vaak naar wedstrijden. In Nederland ben ik nog nooit geweest.
Bas: Wat is jouw favoriete club?
Miguel: Barcelona. Daar ben ik geboren.
Bas: Mijn favoriete club is Feyenoord.
Miguel: Maar je woont in Eindhoven.
Bas: Tsja, ik ben geboren in Rotterdam.

16. Zeg het gesprek na.

Hilde: Zit je dochter op voetbal?
Petra: Ja, al drie jaar.
Hilde: Waarom is ze gaan voetballen?
Petra: Twee vriendinnen zaten op voetbal en dat wilde zij ook wel.
Hilde: Spelen ze goed?
Petra: Ze hebben nu drie keer gewonnen.
Doen jouw kinderen ook aan sport?
Hilde: Ja, mijn zoon zit op judo en mijn dochter op zwemles.

17. Maak het gesprek compleet.

De dochter van een vriend zit op voetbal. Je vraagt hoe het met haar gaat.
Voer het gesprek.

Bas: Hoi ..., hoe is het met jou?
Ik:
Bas: Ook goed.
Ik:
Bas: Prima. Ze zit nu op voetbal.
Ik:
Bas: Twee vriendinnen zaten op voetbal en dat wilde zij ook wel.
Ik:
Bas: Ze hebben nu drie keer gewonnen. Doen jouw kinderen ook aan sport?
Ik:

18. Maak een praatje.

Loop rond. Vertel aan de ander over de sport van je kinderen.
De ander reageert.

19. Vraag en geef antwoord.

Loop rond. Vraag wat de ander van voetbal vindt. De ander reageert.

20. Kijk nog een keer naar de foto. Geef antwoord op de vragen. Bedenk je eigen verhaal.

Wie zijn deze mensen?

Waar zijn ze?

Wat doen ze?

Is het een belangrijke wedstrijd?

Welke ploeg gaat winnen?

2. Waar kan ik werk vinden?

1. Bekijk de foto. Praat met je begeleider.

Wat zie je op de foto?

De man kijkt in de krant. Hij is op zoek naar een nieuwe baan.

Werk jij? Waar werk je?

Ben je je baan weleens kwijtgeraakt?

Hoe vond je dat?

2. Luister naar het gesprek *Ik ben mijn baan kwijt*. Je hoort Jonas en Henk.

3. Luister nog een keer naar het gesprek. Je begeleider leest een aantal zinnen voor. Zijn de zinnen goed? Zeg ja of nee.

1. Henk is al een jaar werkloos.
2. Hij werkte bij een schildersbedrijf.
3. Het bedrijf is failliet gegaan.
4. Henk is 57 jaar.
5. Hij verveelt zich elke dag.
6. Jonas gaat trouwen met zijn vriendin.

4. Luister nog een keer naar het gesprek en geef antwoord.

Henk is op zoek naar een nieuwe baan.

Hij zegt dat het moeilijk is om een nieuwe baan te vinden. Waarom?

Hij kijkt in de krant naar vacatures.

Bekijk deze vacature. Is dit een geschikte baan voor Henk?

Voor een woningbedrijf in Middelburg zijn wij op zoek naar een:

Timmerman (36 uur)

Wij bieden:

- Een prettige werksfeer
- Een goed salaris

Wij vragen:

- Diploma mbo-4
- Minstens twee jaar werkervaring als timmerman
- Een goede motivatie

Bent u geïnteresseerd in deze functie?

Stuur uw sollicitatie naar wbakker@woningbedrijfmiddelburg.nl

5. Kijk naar de plaatjes en geef antwoord.

Henk is ontslagen. Wat doet hij nu overdag?

6. Luister naar het gesprek *Waarom begin je niet voor jezelf?*. Je hoort Henk en Inge.

7. Luister nog een keer naar het gesprek en geef antwoord.

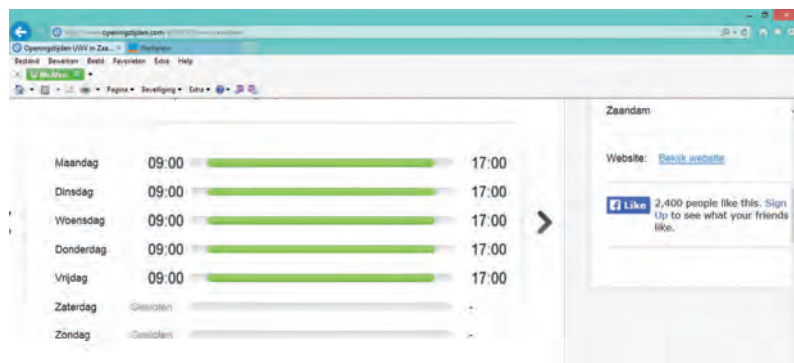
Welk advies heeft Henk van Jonas gekregen?
Vindt Henk het een goed advies? En zijn vrouw?

8. Bekijk de website. Praat met je begeleider.

OPENINGSTIJDEN WERKPLEIN - MIDDELBURG

Het is donderdag, 12.30 uur. Henk kijkt op de website van Werkplein.
Hij wil weten of het Werkplein open is. Kan hij er meteen naartoe gaan?

9. Luister naar je begeleider. Hoor je een vraag?

10. Taalriedel

Hoi Henk, hoe gaat het met je?

Hoi Henk, hoe gaat het met je?

Nou, niet zo goed helaas.

Nou, niet zo goed helaas.

Wat is er dan?

Wat is er dan?

Ik ben mijn baan kwijt.

Ik ben mijn baan kwijt.

Wat vervelend! En nu?

Wat vervelend! En nu?

Ik moet ander werk zoeken.

Ik moet ander werk zoeken.

Wat doe je nou zo overdag?

Wat doe je nou zo overdag?

Ik wandel vaak in het park.

Ik wandel vaak in het park.

Verveel je je niet?

Verveel je je niet?

Soms wel.

Soms wel.

11. Praat met je begeleider.

Henk gaat misschien een eigen bedrijf beginnen.
Ken jij mensen met een eigen bedrijf?
Wat voor bedrijf hebben zij?

Wat vinden ze goed aan een eigen bedrijf? Wat denk je?

Wat vinden ze niet goed aan een eigen bedrijf? Wat denk je?

12. Luister naar je begeleider. Zeg de zinnen na.

1. Ik ben thuis!
2. Wat heb je vanmorgen gedaan?
3. Het is lekker weer hè?
4. Ik kwam Jonas nog tegen.
5. Hoe gaat het met hem?
6. Ik heb afgesproken dat ik hem ga helpen.
7. Dat weet ik nog niet precies.
8. Hij had nog een goede tip.

13. Zeg het gesprek na.

Jonas: Hoi Henk, hoe gaat het?
Henk: Nou, niet zo goed helaas.
Jonas: Wat is er dan?
Henk: Ik ben ontslagen.
Jonas: Wat vervelend! En nu?
Henk: Op zoek naar ander werk.
Jonas: Dat zal wel moeilijk zijn.
Henk: Ja, zeker in deze tijd.
Jonas: Wat doe je nou overdag?
Henk: Ik wandel in het park.
Jonas: Verveel je je niet?
Henk: Soms wel.

14. Zeg het gesprek na.

Inge: Wat heb je vanmorgen gedaan?
Henk: Krantje gelezen in het park.
Inge: Lekker weer hè?
Henk: Ja! Ik kwam Jonas nog tegen.
Inge: Hoe gaat het met hem?
Henk: Goed. Ik ga hem helpen met verhuizen.
Inge: Wat leuk! Dan heb je wat te doen. Welke dag is dat?
Henk: Dat weet ik nog niet precies. Ik ga hem vanavond even bellen.

15. Maak het gesprek compleet.

Je woont in een flat. Je komt je buurman tegen.
Je vraagt hoe het met hem gaat.

Bilal: Goedemorgen.
Ik:
Bilal: Niet zo goed helaas.
Ik:
Bilal: Ik ben ontslagen.
Ik:
Bilal: Op zoek naar ander werk.
Ik:
Bilal: Ja, zeker in deze tijd.
Ik:
Bilal: Ik wandel in het park.
Ik:
Bilal: Soms wel.

16. Luister naar je begeleider. Je begeleider stelt een vraag. Wat kun je antwoorden. Bedenk zoveel mogelijk antwoorden.

Wat doe je overdag?

17. Vraag en geef antwoord.

Loop rond. Vraag of de ander werk heeft. Reageer op de ander.

18. Spelletje

Wat is hetzelfde?

Wat is anders?

19. Je broer belt je op. Hij vertelt dat hij ontslagen is. Voer het gesprek.

20. Kijk nog een keer naar de foto. Geef antwoord op de vragen. Bedenk je eigen verhaal.

Wie is deze man?

Waar is hij?

Wat voor werk zoekt hij?

Wat gaat hij straks doen?

Wat voor weer is het?

Heeft hij een gezin?

3. Naar het museum

1. Bekijk de foto. Praat met je begeleider.

Wat zie je op de foto?

Dit is het Spoorwegmuseum. Het staat vol met oude treinen.

Ga je wel eens naar een museum?

Welk museum? In Nederland of in het buitenland?

2. Kijk naar de plaatjes en praat met je begeleider.

Wat kun je zien in een museum?

Wat kun je nog meer zien?

**3. Luister naar het gesprek *Naar het museum*.
Je hoort Imran en Tanja.**

4. Luister nog een keer naar het gesprek en geef antwoord.

Wat vraagt Imran aan Tanja?

Wat is de reactie van Tanja?

5. Luister nog een keer naar het gesprek en wijs aan.

Met wie gaat Imran naar het museum?

Hoe laat gaan ze er naar toe?

Hoeveel kosten de kaartjes voor het museum voor vier personen?

Spoorwegmuseum

2 volwassenen

2 kinderen

€ 64,00

Spoorwegmuseum

2 volwassenen

2 kinderen

€ 75,00

6. Bekijk de kaart van Nederland en praat met je begeleider.

Waar woon je?

Waar ben je wel eens geweest? Wijs vier plaatsen aan.

Met wie ben je daar geweest?

Hoe ben je daar naartoe gegaan?

Wat heb je daar gedaan?

7. Luister naar het gesprek *Mijn tante wil dolgraag naar het museum.*
Je hoort Hulya en Amina.

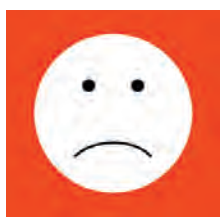
8. Luister nog een keer naar het gesprek en geef antwoord.

Waar zijn Hulya en Amina?
Waar komt Hulya vandaan? En waar Amina?
Wat heeft Hulya in het weekend gedaan?

9. Luister nog een keer naar het gesprek en wijs aan.

Houdt Hulya van schilderijen?
En de tante van Hulya? En Amina?

10. Praat met je begeleider.

Amina zegt: ik hou niet zo van kunst.

Kijk naar de plaatjes.
Waar hou je van?

11. Luister naar je begeleider. Hoeveel woorden hoor je?

12. Taalriedel

Ga je mee naar het Spoorwegmuseum?

Ga je mee naar het Spoorwegmuseum?

Dat ken ik niet. Ben jij er wel eens geweest?

Dat ken ik niet. Ben jij er wel eens geweest?

Nee, nog nooit.

Nee, nog nooit.

Wat kun je er allemaal zien?

Wat kun je er allemaal zien?

Dat weet ik niet precies.

Dat weet ik niet precies.

Gaan er nog meer mensen mee?

Gaan er nog meer mensen mee?

Ja, mijn zoon.

Ja, mijn zoon.

Hoe laat zullen we gaan?

Hoe laat zullen we gaan?

Zullen we om 10.00 uur afspreken?

Zullen we om 10.00 uur afspreken?

Ja, prima, tot morgen!

Ja, prima, tot morgen!

Afgesproken, tot morgen.

Afgesproken, tot morgen.

13. Praat samen.

Ga je mee naar ...?
Heb je zin om ...?
Zullen we naar ...?

Je wilt vragen of iemand met je mee gaat.
Bedenk zelf steeds waar je naartoe gaat.

Wat kun je vragen? Bedenk zoveel mogelijk zinnen.

14. Luister naar je begeleider. Wat hoor je? Sta op.

15. Luister naar je begeleider. Zeg de zinnen na.

1. Ik ga vanmiddag naar het Spoorwegmuseum.
2. Je kan in allemaal oude treinen kijken.
3. Zullen we jullie ophalen?
4. Weet jij hoe duur het is?
5. Dat is wel duur zeg.
6. Heb je een fijn weekend gehad?
7. We hadden familie uit Turkije op bezoek.
8. Hebben jullie wat leuks gedaan?
9. Ik hou niet zo van kunst.
10. Mijn tante wil dolgraag naar het museum.

16. Zeg het gesprek na.

Amina: Hoi Hulya, hoe is 't? Heb je een fijn weekend gehad?
Hulya: Ja, wel druk. We hadden familie uit Turkije op bezoek.
Amina: O, wat leuk. Wat hebben jullie gedaan?
Hulya: We hebben gefietst en we zijn naar een museum geweest.
Amina: Wat hebben jullie gezien in het museum?
Hulya: Prachtige schilderijen. Het is een mooi museum.
Ben jij er wel eens geweest?
Amina: Nee, nog nooit. Ik hou niet zo van kunst.
Hulya: Heb jij eigenlijk nog familie in Marokko?
Amina: Ja, mijn ouders. Die zijn vorig jaar in Nederland geweest.

17. Maak het gesprek compleet.

Het is maandagochtend. Je bent op je werk. Je hebt in het weekend bezoek gehad uit het buitenland. Jullie zijn naar een museum geweest. Je praat met een collega over het weekend. Voer het gesprek.

- Selin: Goedemorgen! Heb je een fijn weekend gehad?
Ik:
Selin: O, wat leuk. Wat hebben jullie gedaan?
Ik:
Selin: Naar welk museum ben je geweest?
Ik:
Selin: Wat hebben jullie daar gezien?
Ik:
Selin: Heb je lekker gekookt voor je gasten?
Ik:
Selin: Ik ga aan het werk. Zullen we straks samen lunchen?
Ik:

18. Vraag en geef antwoord.

Loop rond. Vraag of de ander morgen met je meegaat naar
Bedenk steeds zelf waar je naartoe gaat. De ander reageert.

19. Maak een praatje.

Loop rond. Vertel de ander wat je gaat doen als je familie uit het buitenland op bezoek hebt. De ander reageert.

20. Kijk nog een keer naar de foto. Geef antwoord op de vragen.
Bedenk je eigen verhaal.

Wat zie je op de foto's?
Wie zijn deze mensen?
Hoe kijkt de jongen?
Waar gaan ze naartoe?
Hebben ze er zin in?

4. Filmpjes kijken op YouTube

1. Bekijk de foto en praat met je begeleider.

Wat zie je op de foto?

Zit jij vaak achter de computer of een tablet?

Wat doe je dan?

Deze vrouw bekijkt filmpjes op YouTube.

Doe jij dat ook wel eens?

Wat kijk je dan?

2. **Luister naar het gesprek *Filmpjes kijken op YouTube*.
Je hoort Bonny en Jacqueline.**

3. **Luister nog een keer naar het gesprek en geef antwoord.**

Waarom kijkt Jacqueline vaak naar muziekfilmpjes op YouTube?
Waar kijkt de dochter van Bonny naar op YouTube?

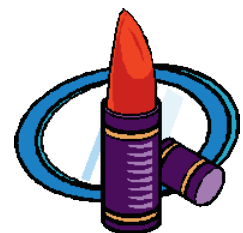
4. **Luister nog een keer naar het gesprek en praat met je begeleider.**

Jacqueline zegt dat Bonny een filter op de laptop van haar dochter moet zetten.
Weet je wat een filter is? Vind je het goed dat door een filter kinderen niet alles kunnen bekijken? Heb je zelf een filter op de computer?

5. **Luister naar je begeleider. Je begeleider leest steeds een zin uit het gesprek voor. Welk woord hoor je?**

1. Wat ben je aan het
2. Ik ben op muziek.
3. Ze mag van ons altijd een uurtje kijken.
4. Ze kijkt naar filmpjes make-up en mode.
5. Hoe is je dochter?
6. Mijn broer weet van computers.

**6. Luister naar je begeleider. Wat kun je zeggen?
Wijs het goede antwoord aan.**

Wat ben je aan het doen?

Ik ben ziek.

Ik kijk een filmpje.

Ga je mee naar het museum?

Leuk!

Goed zo!

Weet jij hoe duur het kaartje is?

Ik heb geen idee.

Dat mag ook wel.

Verveel je je niet?

Dank je wel.

Soms wel.

Mag je dochter overal naar kijken?

Dat is handig.

Nee, natuurlijk niet.

**7. Luister naar het telefoongesprek *Volgens mij is dat een smoesje.*
Je hoort Lars en Ozan.**

8. Luister nog een keer naar het telefoongesprek en geef antwoord.

Waarom belt Ozan naar Lars?

9. Luister nog een keer naar het gesprek en wijs aan.

Gaat Ozan mee naar de film?

JA

NEE

Waarom gaat hij niet mee? Hij noemt drie dingen.

Kan hij echt niet of heeft hij geen zin? Wat denk je?

10. Luister naar je begeleider. Tik op de tafel.

Je begeleider leest een aantal woorden voor. Waar ligt het accent in het woord?
Tik op de tafel. Luister naar het voorbeeld.

Voorbeeld:

Mohammed – huisarts – goedemorgen

11. Taalriedel

Heb je vanavond wat te doen?

Heb je vanavond wat te doen?

Nee, wat dan?

Nee, wat dan?

Ga je mee naar de film?

Ga je mee naar de film?

Welke film?

Welke film?

Een actiefilm. De titel ben ik vergeten.

Een actiefilm. De titel ben ik vergeten.

Hoe laat draait hij dan?

Hoe laat draait hij dan?

Om 21.00 uur.

Om 21.00 uur.

Nou, dat is wel laat.

Nou, dat is wel laat.

Ik denk niet dat ik meega.

Ik denk niet dat ik meega.

Wat ga jij dan doen vanavond?

Wat ga jij dan doen vanavond?

Ik doe een spelletje op de computer.

Ik doe een spelletje op de computer.

12. Luister naar je begeleider. Zeg de zinnen na.

1. Ik ben filmpjes aan het kijken op YouTube.
2. Ik ben dol op muziek.
3. Het is een goede manier om te ontspannen.
4. Ze kijkt naar filmpjes over make-up en mode.
5. Hoe oud is je dochter?
6. Ik heb gelezen dat het een spannende film is.
7. Ik moet morgen om 18.00 uur weer op.
8. Mijn vrouw gaat vanavond weg.

9. Volgens mij is dat een smoesje.
10. Zullen we een andere keer naar de film gaan?

13. Luister naar je begeleider. Welk woord hoort er niet bij?

1. de bioscoop – de film – het kaartje – het smoesje
2. de neef – de nicht – de oom – de vader
3. het boek – de computer – de laptop – de tablet
4. de docent – het huiswerk – de make-up – de school

14. Zeg het gesprek na.

Ozan: Hoi Lars. Ga je vanavond mee naar de film?
Lars: Welke film?
Ozan: Het is een actiefilm. De titel ben ik vergeten.
Lars: Hoe laat draait hij?
Ozan: Om 21.00 uur.
Lars: Dat is laat. Ik denk dat ik niet meega.
Ozan: Jammer.
Lars: O, en mijn vrouw gaat vanavond weg.
Ik moet bij de kinderen blijven.
Ozan: Volgens mij is dat een smoesje.
Lars: Nee, ik kan echt niet. Zullen we een andere keer naar de film gaan?

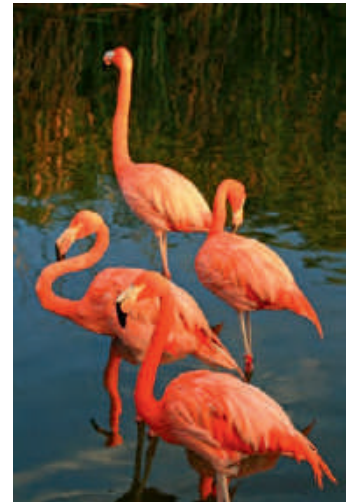

15. Maak het gesprek compleet.

Je neef vraagt of je mee gaat naar de dierentuin.

Je kunt wel, maar je hebt geen zin. Je verzint een smoesje. Voer het gesprek.

Harry:	Ga je mee naar de dierentuin?
Ik:	
Harry:	Met een vriend en zijn dochter.
Ik:	
Harry:	Naar de dierentuin in Rotterdam.
Ik:	
Harry:	Om 14.00 uur.
Ik:	
Harry:	Waarom niet?
Ik:	
Harry:	Jammer.
Ik:	
Harry:	Dat is goed.

16. Vraag en geef antwoord.

Loop rond. Vraag of de ander vaak filmpjes kijkt op YouTube.

Vraag ook waarom wel of waarom niet? De ander reageert.

17. Maak een praatje.

Lars zegt dat zijn vrouw weg is en dat hij bij de kinderen moet blijven.

Misschien is dat een smoesje.

Loop rond. De ander vraagt aan jou of je meegaat naar de stad.

Jij hebt geen zin. Verzin een smoesje. Verzin steeds een ander smoesje.

18. Je zus vraagt of je mee gaat naar het strand. Voer het gesprek.

19. Spelletje

Zoek je partner ...

**20. Je begeleider vertelt een verhaal. Luister naar het verhaal.
Vertel het verhaal na.**

21. Kijk nog een keer naar de foto.
Geef antwoord op de vragen. Bedenk je eigen verhaal.

Wie is deze vrouw?
Hoe oud is ze?
Waar woont ze?
Waarom lacht ze?
Wat doet ze?
Heeft ze veel vrienden?

5. Praktijkopdracht

Naar buiten!

1. Je gaat vandaag naar een museum.
Vraag of je broer/zus/vriend/vriendin meegaat.
2. Bekijk een filmpje op YouTube.
Vertel aan een vriend/vriendin wat je gezien hebt.
3. Vertel aan een vriend/vriendin over een museum in jouw geboorteland.

6. Overzicht woorden en standaardzinnetjes

de coach
het elftal
het geweld
de judo
de kantine
de koptelefoon
de kunst
het plan
het plezier
de ploeg
het schilderij
het smoesje
het stadion
de supporter
het team
de tip
de titel
de vacature
de wedstrijd

bovendien
fanatiek
favoriet
gemengd
interessant
ontslagen
ontspannen
overdag
saai
speciaal
vooraan
werkloos

controleren
informereren
ophalen
samenwonen
tegenkomen
vergeten
zich vervelen
winnen

begonnen – beginnen
ging - gaan
gekregen - krijgen
wist - weten

€ 16,- per persoon.
Dat is wel duur.
Dat is een goed plan.
Dat is handig.
Dat weet ik niet precies.
Ik ga vanmiddag even langs.
Ik heb nu tijd over.

7. Begeleidershandleiding

Algemeen

De modules

Het materiaal is:

- ontwikkeld om *gestructureerd* te werken aan taalverhoging naar niveau A2;
- gericht op de *mondelinge vaardigheden*: luisteren, spreken en gesprekken voeren.

Wat kan een NT2-deelnemer op niveau A2?

Een deelnemer kan:

- zinnen en regelmatig voorkomende uitdrukkingen begrijpen die verband hebben met alledaagse onderwerpen;
- de hoofdzaken begrijpen in korte eenvoudige boodschappen;
- eenvoudige aanwijzingen geven en opvolgen;
- praten over eenvoudige en alledaagse dingen;
- zeer korte sociale gesprekken voeren met hulp van de gesprekspartner;
- zijn of haar mening uitdrukken over vertrouwde alledaagse onderwerpen;
- informatie vragen en informatie geven over verschillende zaken.

Dit betekent dat een deelnemer nog heel weinig uit zichzelf kan zeggen, en als hij het probeert, zitten er veel fouten in de uitvoering. De rol van u als gesprekspartner is erg *belangrijk*.

U bent een soort 'aangever' en geeft heel veel steun bij de uitvoering van de opdrachten.

U helpt bij het onder woorden brengen van de gedachten van de deelnemer. Ook kunt u niet verwachten dat een deelnemer in bijvoorbeeld de nazegoefeningen alles goed kan nazeggen.

En bij het geven van feedback moet u er vanuit gaan dat een deelnemer nog weinig zelf kan zeggen en bij wat hij zegt veel basale fouten maakt. Ga dus vooral in op de inhoud van wat de deelnemer zegt en minder op de vorm.

Aanpak – globale werkwijze

Het materiaal bestaat uit vijftien modules. Elke module heeft zijn eigen thema. Er is geen vaste volgorde waarin de modules behandeld moeten worden. Het advies is te starten met de module 'Praten over jezelf', omdat deze module in het teken staat van kennismaking.

Het stramien en de opbouw van elke module zijn hetzelfde

1. Voorblad met foto

Elke module heeft op de kaft een foto die past bij het thema van de module. Daarna volgt een korte inhoudsopgave en uitleg van de gebruikte symbolen.

2. Vier subthema's

Binnen elke module zijn steeds *vier subthema's*. Deze subthema's kunnen het best op volgorde worden doorgewerkt. Het is goed om zo nu en dan onderdelen van de module te herhalen. Dit zorgt ervoor dat de deelnemer de stof beter kan onthouden. Als een deelnemer (een deel van) de stof al beheerst, kunnen subthema's of onderdelen daarvan ook worden overgeslagen. Ook als u met de deelnemer besluit dat een gedeelte van een module niet relevant is voor hem/haar (de deelnemer krijgt bijvoorbeeld nooit met het onderwerp van het subthema te maken in zijn leven), kunt u een gedeelte overslaan.

3. Introductie subthema

Elk subthema begint met een *foto of beeldmateriaal* met daaraan gekoppeld een aantal concrete vragen. Die staan onder de foto bij de eerste opdracht. Op deze manier wordt het subthema geïntroduceerd en wordt de voorkennis van de deelnemer geactiveerd. Dit betekent dat de kennis die de deelnemer al over het onderwerp heeft, naar boven wordt gehaald. Dat is belangrijk bij bijvoorbeeld het leren van nieuwe woorden. Die kunnen het best onthouden worden als de deelnemer weet bij welke voor hem/haar bekende woorden die kennis hoort. Zo wordt het woordennetwerk in zijn/haar hoofd steeds breder en dieper.

4. Dialoog

Daarna komt er een *dialoog*. In deze teksten zitten de belangrijkste nieuwe woorden en zinnen. Ze worden hier voor het eerst aangeboden. De gesprekken hoeven niet woord voor woord begrepen te worden; het gaat om die woorden en zinnen samen doornemen en dat de boodschap ervan overkomt.

5. Verwerking van de woorden

De volgende stap is de *verwerking* van die woorden en zinnen. Dat betekent dat de nieuwe woorden en zinnen veel geoefend worden. Dit gebeurt in een aantal verschillende oefenvormen en met heel veel herhaling om te zorgen dat het ook echt binnenkomt. Zonder die herhaling blijft er te weinig hangen. Stelt u zich voor dat u in China woont en Chinees wil leren. Dan heeft ook u behoefte aan veel herhaling om enigszins thuis te raken in deze nieuwe taal. Voor u lijkt het soms misschien saai, maar de deelnemer ervaart dat heel anders.

6. Communicatie

Dan volgt de fase van *communicatie*. In eerste instantie is dat nog gestuurd, dus behoorlijk voorgeprogrammeerd: een deelnemer voert korte gesprekken of reageert op standaardvragen. De antwoorden zijn vaak kort. De deelnemer gebruikt hierin vaak de nieuwe woorden of de nieuwe zinnen, precies zoals hij ze net gehoord of gelezen heeft. Die stap is erg belangrijk. Daarna pas komt oefenen met *vrije productie*. Bij vrije productie (het woord zegt het al) is de deelnemer vrijer in wat hij kan en wil zeggen. In bijvoorbeeld een rollenspel laat de deelnemer zien dat hij een gesprekje kan voeren. Dat gesprekje is nooit zo goed en compleet als de dialoog en de oefeningen daarvoor. Dat is logisch en dat hoort erbij: als mensen zelf gaan

praten maken ze op dit niveau nog veel fouten, gebruiken ze korte zinnen enzovoort. De dialogen worden het voorbeeld, maar wat ze nu zelf kunnen staat nog ver af van dat voorbeeld. Soms kunnen deelnemers wel al een paar woorden of een kort zinnetje uit de voorbeelden gebruiken (bijvoorbeeld een zinnetje als 'Ik heb er zin in' of 'Ik droom van ...').

7. Slotfoto('s)

Opdrachten bij de slotfoto('s): de deelnemer fantaseert zijn/haar eigen verhaal bij de slotfoto('s). Deze foto's zijn bedoeld om de fantasie te prikkelen en spontaan praten te stimuleren.

De deelnemer hoeft niet per se de woorden uit het thema te gebruiken; hij/zij gebruikt de woorden en zinnen die hij/zij tot zijn beschikking heeft. U stelt de vragen die onder de foto's staan. Ook hier kunnen de antwoorden weer kort zijn.

Indien de deelnemer bekend is met de situatie op de foto, kunt u eventueel ook over zijn/haar eigen ervaringen praten.

8. Praktijkopdracht

Na de subthema's staan enkele *praktijkopdrachten*, bedoeld om een kleine relatie te leggen met het dagelijkse leven van de deelnemer. Het zijn opdrachten die bedoeld zijn om iets aan iemand te vragen (vraag een familielid of hij zijn rijbewijs heeft) of om iets te bekijken en daarna te bespreken (een website bekijken, iets in een winkel zoeken, een folder bij het zwembad halen). Stimuleer de deelnemer om deze opdrachten uit te voeren, hoe spannend dat soms ook is. U kunt de opdracht voorbespreken en oefenen en bij de volgende bijeenkomst vragen hoe het is gegaan. Deelnemers kunnen de opdrachten ook samen doen.

9. Woorden en standaardzinnetjes

Elke module wordt afgesloten met een overzicht van de belangrijkste *woorden en standaardzinnetjes*. Dit zijn de woorden die een deelnemer nodig heeft om de teksten te begrijpen.

De meeste van deze woorden en zinnetjes oefent de deelnemer ook bij oefeningen als verstaan en nazeggen of de dialogues die de deelnemer zelf afmaakt. U kunt extra oefenen met deze woorden. Denk aan oefeningen als:

- u omschrijft het woord, de deelnemer raadt het woord;
- of omgekeerd: de deelnemer omschrijft het woord, u raadt het woord;
- u kiest tien woorden uit de lijst en laat de deelnemer de woorden in categorieën verdelen (bijvoorbeeld: kleding – geen kleding; lekker – niet zo lekker eten; woorden voor een telefoongesprek – woorden als je iemand tegenkomt);
- u noemt drie of vier woorden: welk woord hoort er niet bij?;
- een goede zin maken met het woord (let er dan vooral op dat de betekenis van de zin goed is, de vorm is minder belangrijk).

In SpreekTaal 2 komen meer abstracte begrippen voor dan in SpreekTaal 1. Vindt uw deelnemer een woord/begrip moeilijk? Probeer het dan uit te leggen aan de hand van een voor uw deelnemer vertrouwde situatie.

10. Suggesties voor extra materiaal

Na de specifieke instructies bij deze module vindt u nog suggesties voor extra materiaal of extra oefeningen. Er worden suggesties voor liedjes gegeven (die u samen met de deelnemer kunt beluisteren of bekijken) en er zijn andere opdrachten. U hoeft deze opdrachten niet te doen, ze bieden meer verdieping als een deelnemer daar behoefte aan heeft.

Wat vindt u niet terug in het materiaal?

- Lees- en schrijfoopdrachten:
Het materiaal is bedoeld om de mondelinge vaardigheden te verbeteren. Deelnemers schrijven dus niet of nauwelijks de antwoorden op.
- Expliciete aandacht voor grammatica:
Geen invuloefeningen of uitleg over de grammatica. We besteden op dit niveau nog niet expliciet aandacht aan grammatica. Wel krijgt een deelnemer standaardzinnen aangeboden die hij/zij kan gebruiken.
- Klankoefeningen:
In de modules wordt geoefend met de uitspraak van woorden en zinnen. Voor specifieke klankoefeningen verwijzen we naar het boek Uitspraaktrainer (uitgave Boom).

Instructie

In de modules wordt gebruik gemaakt van steeds dezelfde instructie. Bij elke instructie hoort een pictogram ter illustratie. De woordenschat die in de instructie gebruikt wordt staat in onderstaand kader.

bekijk	loop rond	de begeleider	het woord	nog een keer
luister	tik	het gesprek	de zin	steeds
praat	geef antwoord	de vraag	de foto	
wijs aan	zeg na	het antwoord	het plaatje	

Total Physical Response

Met Total Physical Response (TPR) wordt het leren van taal gekoppeld aan fysieke actie. Via TPR kan de begeleider steeds de nieuwe woorden/instructies introduceren en oefenen. Hoe werkt TPR?

Een concreet voorbeeld:

*De begeleider wil duidelijk maken wat de instructie 'wijs aan' betekent. Hij/zij zegt: ik wijs de tafel aan. De begeleider wijst **tegelijkertijd** de tafel aan. Dit herhaalt hij een aantal keer waarbij steeds een ander (bij de deelnemer bekend) woord gebruikt wordt (stoel, boek, muur etcetera). De volgende stap is dat de begeleider instructies geeft aan de deelnemer die hij moet uitbeelden. Daarna kan de link gelegd worden naar de specifieke oefening.*

De oefeningen

De deelnemers hoeven niet of nauwelijks te schrijven. Zij reageren op vragen door dingen aan te wijzen, vingers op te steken, te tikken, iets te doen en/of te praten. Dit is ook voor leerders die wel kunnen lezen en schrijven een prima manier om mondelinge taal te verwerven.

Als deelnemers niet kunnen lezen, moet de begeleider de geschreven antwoorden voorlezen.

Een aantal oefeningen heeft extra uitleg nodig:

- **De luisterteksten**

De werkwijze met de *luisterteksten* is als volgt:

- de deelnemer luistert naar de tekst/het gesprek;
- de deelnemer luistert nog één of twee keer, hierbij zijn begripsoefeningen opgenomen;
- de begeleider bespreekt met de deelnemer de tekst/het gesprek aan de hand van de begripsoefeningen.

- **Tik op de tafel**

De oefeningen *Tik op de tafel* zijn bedoeld om te oefenen met woord- en zinsaccent. Elk woord van twee lettergrepen of meer bevat een woordaccent: zo valt in het woord 'uitspraak' het accent op de eerste lettergreep (uit). Het is belangrijk dat de deelnemer het accent op de juiste lettergreep legt, anders is hij/zij moeilijk te verstaan en soms zelfs zal de betekenis van het woord wijzigen (denk aan voorkomen en voorkomen).

Naast woordaccent bestaat er ook zinsaccent: een of meer woorden in een zin krijgen een accent, zeg maar 'de klemtoon van de zin'. Het woord dat het accent krijgt wordt (qua toon) iets hoger of lager uitgesproken. In de zin 'Mag ik de boter?' zal het woord 'boter' het zinsaccent krijgen; je wilt immers niet de kaas of de worst, maar de boter.

De werkwijze met de oefeningen van *Tik op de tafel* is als volgt:

- de deelnemer luistert naar een zin of gesprek;
- de deelnemer tikt op de tafel als hij een bepaald woord hoort.

Alternatief: u kunt de deelnemer ook vragen om zijn hand op te steken als hij/zij het woord hoort, in zijn handen te klappen of een papiertje in de lucht te steken.

- **Taalriedel**

De werkwijze met de *taalriedels* is als volgt:

- de deelnemer luistert naar de taalriedel (audio) zonder tekst;
- de deelnemer luistert nogmaals, nu met tekst;
- de deelnemer spreekt mee met de audio met of zonder tekst (met de herhaling van iedere zin);
- de begeleider leest zin voor zin de taalriedel voor, de deelnemer herhaalt.

Alternatief: u kunt de taalriedel ook zonder audio gebruiken. U tikt het juiste ritme, de deelnemer doet de taalriedel. Het is dan ook mogelijk de taalriedel te verpersoonlijken door bijv. de eigen naam te gebruiken of een stukje zin aan te passen (bijvoorbeeld 'Mijn pols doet

zeer.’, wordt ‘Mijn arm doet zeer.’)

N.B. Als een deelnemer niet kan lezen, gaat deze oefening zonder geschreven tekst.

- **Zeg na**

Zeg na is te vergelijken met de taalriedel. De zinnen staan niet op de audio, de begeleider leest de zin voor, de deelnemer zegt na.

Het is de bedoeling dat de deelnemer niet meeleest, maar alleen luistert en nazegt. Als het nazeggen van de zinnen goed gaat, kunt u ook een kleine verandering aanbrengen in de zin, bijv. door een woord te vervangen door een ander woord.

Bij een aantal oefeningen staat meer informatie. Deze informatie staat achterin het boekje. Dit kunt u zien aan dit pictogram:

Feedback op de oefeningen

Er zijn een paar ‘gouden regels’ voor het geven van feedback op deelnemers:

1. Geef complimenten:

Natuurlijk hoort u fouten in wat de deelnemer zegt, maar zeg altijd eerst iets over wat goed gegaan is. Dat kan zijn dat de deelnemer de goede woorden heeft gebruikt, een goede reactie heeft gegeven, een mooie zin heeft gemaakt of dat hij/zij het aangedurfd heeft om iets te zeggen.

2. De inhoud gaat voor de vorm:

Wat een deelnemer zegt is op dit niveau veel belangrijker dan hoe hij/zij het zegt. Dat betekent dat een deelnemer wel de goede woorden moet leren gebruiken, maar dat de woorden nog in de verkeerde volgorde kunnen staan. Of hij/zij heeft nog geen perfecte uitspraak, of hij vervoegt de werkwoorden nog niet goed.

3. Meer keren luisteren naar een dialoog:

Een deelnemer hoeft niet in een keer de hele dialoog te begrijpen. Luister samen nog een keer en doe dan de oefeningen die bij de dialoog horen. Als de deelnemer de hoofdlijnen van de dialoog goed begrijpt, kunt u door naar de volgende oefening.

4. Doorgaan naar de volgende oefening:

Ook bij het beantwoorden van de oefeningen hoeft de deelnemer niet alles goed te doen. Als u het antwoord kunt begrijpen en de inhoud is goed, kunt u gerust doorgaan naar een volgende oefening. Een antwoord hoeft dus niet perfect te zijn.

Groepsgrootte

De meeste oefeningen kunnen zowel in groepjes van twee/drie deelnemers (of een deelnemer met begeleider) als in grotere groepen gedaan worden. De dialogen kunnen in een grotere groep – na een duidelijke instructie van de begeleider – geoefend worden in tweetallen. De begeleider loopt langs, luistert naar wat er gezegd wordt (maar verbetert niet elke fout)

en helpt en ondersteunt waar dat nodig is. Het gaat in deze fase van taalverwerving om het stimuleren van praten en om durf en zelfvertrouwen.

Analfabeten

Het materiaal is zo gemaakt dat ook een analfabeet er samen met een begeleider gebruik van kan maken. De begeleider leest de instructie voor en legt uit wat de bedoeling van de opdracht is. In het geval dat iemand niet kan lezen, laat de begeleider de deelnemer zelf benoemen wat hij herkent. Denk bijvoorbeeld aan een logo, een datum of de plek waar het adres staat. De begeleider kan vervolgens de tekst voorlezen en/of de belangrijkste informatie mondeling naar voren brengen.

Specifieke instructies bij de oefeningen

1. Ga je mee naar het stadion?

Oefening 3:

Bespreek ter introductie op de dialoog in oefening 4 kort waar de voetbalclubs vandaan komen.

Ajax = Amsterdam

PSV = Eindhoven

Feyenoord = Rotterdam

Twente = Enschede

Vitesse = Arnhem

Oefening 4, 5 en 6:

Transcript *Ga je mee naar een voetbalwedstrijd?*

Bas: Hé Miguel.
Miguel: Hoi Bas, hoe is 't?
Bas: Prima. Ik heb een vraagje. Heb je zin om woensdag mee te gaan naar een voetbalwedstrijd?
Miguel: O, wat leuk. Welke wedstrijd?
Bas: PSV tegen Benfica.
Miguel: Superleuk. Is de wedstrijd in Eindhoven?
Bas: Ja, in het PSV-stadion. Ik heb twee kaartjes gekregen van mijn werk.
Miguel: O.
Bas: Ik wilde met mijn vrouw gaan, maar die heeft geen zin. Dus ik heb nu een kaartje over.
Miguel: Nou, ik wil wel mee. Houdt jouw vrouw niet van voetbal?
Bas: Nee, niet zo. Ze vindt het leuk als het Nederlands elftal speelt. Maar PSV vindt ze niet zo interessant. Ze is trouwens meer voor Ajax.
Miguel: O. Ga jij wel vaker naar het stadion?
Bas: Nee, nee, heel weinig. Ik kijk veel voetbal op tv. En jij?
Miguel: Vroeger in Spanje ging ik vaak naar wedstrijden. Ik ben een grote fan van Barcelona. Ja, en in Nederland ben ik nog nooit geweest. Ben jij supporter van PSV?
Bas: Een beetje. Mijn favoriete club is eigenlijk Feyenoord.
Miguel: Maar je woont in Eindhoven.
Bas: Tsja, ik ben geboren in Rotterdam. En dan houdt Feyenoord altijd een speciaal plekje in je hart.
Miguel: Ja, dat snap ik. Ik ben geboren in Barcelona. Hé, hoe laat begint de wedstrijd?

Bas: Om 20.30 uur. Zullen we om 20.00 uur afspreken voor de hoofdingang van het stadion?
Miguel: Prima. Moet ik nog wat betalen voor het kaartje?
Bas: Nee hoor!

Oefening 8:

Lees onderstaand gesprek. Het is een deel van het gesprek tussen Bas en Miguel.

Bas: Hé Miguel.
Miguel: Hoi Bas, hoe is 't?
Bas: Prima. Ik heb een vraagje. Heb je zin om woensdag mee te gaan naar een voetbalwedstrijd?
Miguel: O, wat leuk. Welke wedstrijd?
Bas: Klopt, PSV tegen Roda JC.
Miguel: Hartstikke leuk. Is de wedstrijd in Eindhoven?
Bas: Ja, in het PSV-stadion. Ik heb twee kaartjes gekregen van mijn werk. Ik wilde met mijn vrouw gaan, maar die heeft geen zin. Dus nu heb ik een kaartje over.
Miguel: Nou, ik wil wel mee. Houdt je vrouw niet van voetbal?
Bas: Nee, niet zo. Ze vindt het leuk als het Nederlands elftal speelt. Maar PSV vindt ze niet zo interessant. Ze is trouwens meer voor Ajax.
Miguel: Ga jij wel vaker naar het stadion?
Bas: Nee, heel weinig. Ik kijk veel voetbal op tv. En jij?
Miguel: Vroeger in Spanje ging ik vaak naar wedstrijden. Ik ben een grote fan van Barcelona. In Nederland ben ik nog nooit geweest.

Oefening 9:

Lees de volgende zinnen voor:

1. Heb je **zin** om mee te gaan naar een voetbalwedstrijd?
2. Ik heb **twee** kaartjes gekregen van mijn werk.
3. Houdt je **vrouw** niet van voetbal?
4. Ik kijk wel veel **voetbal** op tv.
5. Zullen we om **20.00 uur** afspreken voor de hoofdingang?

Oefening 10 en 11:

Transcript *Ik ga alleen naar de thuiswedstrijden*

Hilde: Wat een leuke foto!
Petra: Ja hè! Dat is mijn dochter met drie meisjes uit haar voetbalteam.
Hilde: Wie is jouw dochter?
Petra: Het meisje vooraan, met de bal. Dat is Milla.
Hilde: Dus ze zit op voetbal?
Petra: Ja! Al drie jaar. Ja, ze is heel erg fanatiek.
Hilde: Dat wist ik niet. En waarom is ze gaan voetballen?
Petra: Nou, twee vriendinnen zaten op voetbal en dat wilde zij ook wel.
Hilde: Speelt ze in een gemengd team?
Petra: Dit jaar niet meer. Ze hebben nou voor het eerst een team met alleen maar meisjes.
Hilde: En? Spelen ze goed?
Petra: Ach, dat gaat wel. Ze hebben nu drie keer gewonnen geloof ik.
Hilde: Dat is toch goed?
Petra: Nou, ze hebben al twaalf wedstrijden gespeeld. Maar goed, ze hebben er wel veel plezier in.
Hilde: Ga je elke zaterdag kijken?
Petra: Ik ga alleen naar de thuiswedstrijden.
Bas, mijn man, is coach van het elftal. Dus die ziet alle wedstrijden.
Hilde: Heeft hij daar wel tijd voor? Hij heeft toch een heel drukke baan?
Petra: Dat wel ja. Maar hij vindt het leuk om te doen, dus daar maakt hij tijd voor. En Milla vindt het ook erg leuk. Hé, en jouw kinderen? Doen die ook aan sport?
Hilde: Ja. Joris zit op judo en Babette is net begonnen met zwemles.

Oefening 13:

Luister naar de audio. De werkwijze is als volgt:

- de deelnemer luistert naar de taalriedel (audio) zonder tekst;
- de deelnemer luistert nogmaals, nu met tekst;
- de deelnemer spreekt mee met de audio met of zonder tekst (met de herhaling van iedere zin);
- de begeleider leest zin voor zin de taalriedel voor, de deelnemer herhaalt.

N.B. Als een deelnemer niet kan lezen, gaat deze oefening zonder geschreven tekst.

Oefening 19:

De deelnemer bedenkt zijn/haar eigen verhaal bij de foto.

Stimuleer de deelnemer om te fantaseren over de situatie van de mensen op de foto.

2. Waar kan ik werk vinden?

Oefening 2, 3 en 4:

Transcript *Ik ben mijn baan kwijt*

Jonas: Hé, hoi Henk, hé leuk om je weer eens te zien! Hoe gaat het met je?
Henk: Nou, niet zo goed helaas.
Jonas: Wat is er dan?
Henk: Ik ben mijn baan kwijt. Ik zit al twee maanden werkloos thuis.
Jonas: O, wat vervelend.
Henk: Ja, het schildersbedrijf waar ik werkte ging failliet en alle twaalf schilders zijn ontslagen.
Jonas: Jeetje. En nu?
Henk: Ja, op zoek naar ander werk.
Jonas: Dat zal wel moeilijk zijn.
Henk: Ja, zeker in deze tijd. Er zijn maar weinig vacatures in de bouw. En ik ben ook al 54.
Jonas: Ja, joh ... Kun je niet een eigen bedrijf starten?
Henk: Tsjja, dat is misschien nog wel een idee, ja. Nou, dan ga ik eens kijken op internet.
Jonas: En wat doe je overdag?
Henk: Ik wandel vaak in het park. Ja, daar heb ik nu wel lekker veel tijd voor. Ik werk ook veel in de tuin. Ja en ik kijk veel films en series.
Jonas: Ja, dat kan nu mooi.
Henk: Nee, ik hoop dat ik snel weer aan het werk ben. Maar eh ... hoe is het met jou?
Jonas: Goed. Ik ga volgende week verhuizen.
Henk: Zo!
Jonas: Mijn vriendin en ik gaan samenwonen.
Henk: Oh, nou, gefeliciteerd!
Jonas: Dank je wel.
Henk: Zeg, kan ik jou helpen met verhuizen? Ik heb nu toch tijd over.
Jonas: Dat is een goed plan. Ik kan wel wat hulp gebruiken.
Henk: Nou, mooi!

Oefening 6 en 7:

Transcript *Waarom begin je niet voor jezelf?*

Henk: Ik ben thuis!
Inge: Hoi. Hoi, nou wat heb je vanmorgen gedaan?
Henk: Eh krantje gelezen in het park.

Inge: O, het is lekker weer, hè?

Henk: Ja. Ik kwam Jonas nog tegen.

Inge: Jonas?

Henk: Ja, je weet wel. De buurman van Ali.

Inge: O ja. Hoe gaat het met hem?

Henk: Ja, goed. Hij gaat volgende week verhuizen dus eh ... ik heb afgesproken dat ik hem ga helpen.

Inge: O, wat leuk!

Henk: Ja!

Inge: Nou dan heb je wat te doen.

Henk: Zeker!

Inge: Welke dag is dat?

Henk: Dat weet ik nog niet precies. Ik ga hem vanavond even bellen. Dan kan ik een afspraak maken.

Inge: Heb je verteld dat je werkloos bent?

Henk: Ja natuurlijk. Hij had nog een goede tip.

Inge: O wat dan?

Henk: Hij zei: waarom begin je niet voor jezelf?

Inge: Een eigen bedrijf?

Henk: Ja.

Inge: Maar je bent al 54.

Henk: Nou, nou, zo oud is dat ook niet hoor. Bovendien moet ik nog zeker twaalf jaar werken.

Inge: Ja, maar een eigen bedrijf? Heb je daar geen diploma's voor nodig?

Henk: Dat weet ik toch niet. Ik ga eens even kijken op internet.

Inge: Je kunt ook informeren bij het Werkplein.

Henk: Ja, goed idee. Ik ga vanmiddag meteen even langs.

Oefening 8:

Bekijk met de deelnemer de openingstijden van Werkplein-Middelburg. Werkwijze bij analfabete deelnemers: kijk wat een deelnemer herkent (bijvoorbeeld de cijfers, namen van de dagen) en bespreek samen de vraag.

Oefening 9:

Lees de volgende zinnen voor:

1. Ik ben mijn baan kwijt.
2. Ik zit al twee maanden werkloos thuis.
3. Wat is er dan?
4. Het schildersbedrijf is failliet.
5. Er zijn maar weinig vacatures in de bouw.
6. Kun je niet een eigen bedrijf starten?

7. Wat doe je nou overdag?
8. Verveel je je niet?
9. Ik hoop dat ik snel weer aan het werk ben.
10. Ik ga volgende week verhuizen.

Oefening 10:

Luister naar de audio. De werkwijze is als volgt:

- de deelnemer luistert naar de taalriedel (audio) zonder tekst;
- de deelnemer luistert nogmaals, nu met tekst;
- de deelnemer spreekt mee met de audio met of zonder tekst (met de herhaling van iedere zin);
- de begeleider leest zin voor zin de taalriedel voor, de deelnemer herhaalt.

N.B. Als een deelnemer niet kan lezen, gaat deze oefening zonder geschreven tekst.

Oefening 18:

Maak tweetallen. Elk tweetal krijgt twee kaartjes, voor elke deelnemer één.

Op de kaartjes staan plaatjes van situaties die enigszins op elkaar lijken. Zie bijlage.

Deelnemer 1 beschrijft wat hij op het kaartje ziet. Deelnemer 2 beschrijft wat hij op het kaartje ziet. Daarna benoemen de deelnemers zonder op de kaartjes te kijken samen de verschillen en overeenkomsten.

Oefening 20:

De deelnemer bedenkt zijn/haar eigen verhaal bij de foto. Stimuleer de deelnemer om te fantaseren over de situatie van de man op de foto.

3. Naar het museum

Oefening 2:

Uitleg bij de plaatjes:

Schilderijen, klederdracht/mode, beelden, vazen, wapens, sieraden, foto's.

Laat de deelnemers nog andere dingen bedenken die ze in een museum kunnen zien.

Oefening 3, 4 en 5:

Transcript *Naar het museum*

- Imran: Ik ga morgen naar het Spoorwegmuseum. Ga je mee?
- Tanja: O, het Spoorwegmuseum? Nee, dat ken ik niet. Ben je er al eens geweest?
- Imran: Nee, nee nog nooit. Een vriendin van mij vertelde dat het er heel leuk is.

Tanja: Wat kun je er allemaal zien dan?

Imran: Ja, dat weet ik niet precies. Ik zag in de folder dat er veel oude treinen zijn.

Tanja: Dat is leuk.

Imran: En volgens mij kun je ook in alle treinen kijken en zien hoe de mensen vroeger met de trein reisden.

Tanja: O, oké, nou interessant. Met wie ga je?

Imran: Met mijn zoon, mijn dochter blijft liever thuis.

Tanja: Oké. Dan neem ik mijn dochter ook mee. Ja, dan kan zij met je zoon rondlopen.

Imran: Prima.

Tanja: Hoe laat ga je?

Imran: Zullen we om 10.00 uur afspreken? Dan kunnen we de bus nemen van 10.15 uur.

Tanja: Is goed. Zullen we jullie ophalen?

Imran: Prima!

Tanja: Weet je hoe duur het is?

Imran: Even kijken, dat stond in de folder. Eh ... volwassenen betalen € 16,-, voor kinderen vanaf 4 jaar is het hetzelfde bedrag.

Tanja: Nou, dat is wel duur. Maar goed, we zijn er natuurlijk ook de hele dag. Nou dan zijn we morgen om 10.00 uur bij je.

Imran: Gezellig. Tot morgen.

Tanja: Tot morgen.

Oefening 7, 8 en 9:

Transcript *Mijn tante wil dolgraag naar het museum*

Hulya: Goedemorgen!

Amina: Hoi Hulya, hoe is het?

Hulya: Ja goed.

Amina: Ja? Heb je een fijn weekend gehad?

Hulya: Ja. Pff, wel druk. We hadden familie uit Turkije op bezoek.

Amina: Ach, wat leuk. Wat voor familie?

Hulya: Een oom en een tante. Mijn oom is de broer van mijn vader. Ze zijn twee weken in Nederland.

Amina: Gezellig. Hebben jullie wat leuks gedaan?

Hulya: Ja, zaterdag hebben we een fietstocht gemaakt.

Amina: O, hebben jullie zoveel fietsen dan?

Hulya: Nee, we hebben fietsen gehuurd voor mijn oom en tante. Dat kan bij ons op de hoek. Daar is een fietsenwinkel.

Amina: Handig.

Hulya: Ja en zondag regende het, dus toen zijn we naar een museum in Groningen geweest.

Amina: Groningen? Wat was daar te zien?

Hulya: Prachtige schilderijen.

Amina: O, ja?

Hulya: Ja echt. Het is een mooi museum. Ben jij er wel eens geweest?

Amina: Nee, nog nooit. Ik houd niet zo van kunst.

Hulya: O nee?

Amina: Nee. Ik ben altijd heel gauw uitgekeken.

Hulya: Ik snap nooit dat mensen zo lang naar een schilderij kunnen kijken. Dat doe ik ook niet hoor. Maar ik vind het wel heel leuk om te zien. Mijn tante ook. Ze zijn deze week bij mijn ouders in Amsterdam. Mijn tante wil dolgraag naar het Rijksmuseum.

Amina: Oja. Hé en heb je lekker gekookt voor je gasten?

Hulya: Ik niet. Dat doet mijn man. Ik kan niet zo goed koken.

Amina: Wat fijn dat je man zo goed kan koken. Die van mij kan nog niet eens een ei bakken!

Hulya: Heb jij eigenlijk nog familie in Marokko?

Amina: Ja, mijn ouders. Die zijn vorig jaar in Nederland geweest. Dit jaar gaan we weer naar Marokko. Maar Hulya, ik ga aan het werk. Zullen we straks samen lunchen?

Hulya: Prima. 12.30 uur in de kantine?

Amina: Oké. Tot straks.

Oefening 11:

Lees de volgende zinnen voor:

1. Ik ga morgen naar het museum.
2. Wat kun je er allemaal doen?
3. Dat weet ik niet precies.
4. Je kunt allemaal oude treinen zien.
5. Zullen we om 10.00 uur afspreken?
6. Weet jij hoe duur het is?
7. Nou, dat is wel duur.
8. We zijn om 10.00 uur bij je.

Oefening 12:

Luister naar de audio. De werkwijze is als volgt:

- de deelnemer luistert naar de taalriedel (audio) zonder tekst;
- de deelnemer luistert nogmaals, nu met tekst;
- de deelnemer spreekt mee met de audio met of zonder tekst

(met de herhaling van iedere zin);

- de begeleider leest zin voor zin de taalriedel voor, de deelnemer herhaalt.

N.B. Als een deelnemer niet kan lezen, gaat deze oefening zonder geschreven tekst.

Oefening 14:

Stel aan de deelnemers vragen als:

- Ga je mee naar het strand?
- Zullen we gaan winkelen?
- Ga je mee naar het museum?
- Heb je zin om te wandelen in het park?
- Ga je mee naar de verjaardag van mijn zus?
- Heb je zin om mee te gaan naar het feest?
- Ga je mee naar de dierentuin?
- Ga je mee naar het voetbalstadion?
- Enzovoort.

De deelnemer die graag mee wil, staat op.

Oefening 20:

De deelnemer bedenkt zijn/haar eigen verhaal bij de foto.

Stimuleer de deelnemer om te fantaseren over de situatie van de man op de foto.

4. Filmpjes kijken op YouTube

Oefening 2, 3 en 4:

Transcript Filmpjes kijken op YouTube

Bonny:	Wat ben je aan het doen?
Jacqueline:	Ik ben filmpjes aan het kijken op YouTube. Ja, dat doe ik heel vaak.
Als ik thuis kom van mijn werk, zet ik mijn koptelefoon op.
Dan ga ik een half uurtje kijken.
Bonny:	Waar kijk je dan naar?
Jacqueline:	Altijd naar muziekvideo's. Dat vind ik leuk. Ik ben dol op muziek.
Het is een goede manier om te ontspannen.
Bonny:	Je lijkt mijn dochter wel.
Jacqueline:	Ja?
Bonny:	Die zet als ze thuis komt ook altijd meteen haar koptelefoon op.
Jacqueline:	Heeft ze geen huiswerk dan?
Bonny:	Ze mag van ons altijd een half uurtje kijken en dan moet ze aan haar huiswerk.

Jacqueline: Ja ... En waar kijkt je dochter naar?

Bonny: Ook naar muziekfilmpjes. Maar volgens mij ook naar filmpjes over make-up en mode.

Jacqueline: O. Mag je dochter overal naar kijken?

Bonny: Nee, natuurlijk niet. Maar ja, ik kan haar niet de hele tijd controleren. Soms klikt ze snel een filmpje weg, als ik vraag waar ze naar kijkt.

Jacqueline: O ja? Hoe oud is je dochter?

Bonny: 13 jaar.

Jacqueline: O, dan moet je eigenlijk een filter op haar laptop zetten.

Bonny: Een filter?

Jacqueline: Ja, dan kan ze bijvoorbeeld niet naar filmpjes met geweld kijken.

Bonny: O ja, dat is wel handig. Ik zal vragen of mijn broer dat wil doen. Hij weet alles van computers.

Oefening 5:

Lees de volgende zinnen voor:

1. Wat ben je aan het **doen**?
2. Ik ben **dol** op muziek.
3. Ze mag van ons altijd een **half** uurtje kijken.
4. Ze kijkt naar filmpjes **over** make-up en mode.
5. Hoe **oud** is je dochter?
6. Mijn broer weet **alles** van computers.

Oefening 7, 8 en 9:

Transcript *Volgens mij is dat een smoesje*

Lars: Met Lars.

Ozan: Hoi met Ozan. Heb je vanavond wat te doen?

Lars: Nee, wat dan?

Ozan: Ik wilde vragen of je meegaat naar de film.

Lars: O, welke film?

Ozan: Het is een actiefilm. De titel ben ik vergeten. Ik heb gelezen dat het een spannende film is.

Lars: Hoe laat draait hij?

Ozan: Om 21.00 uur. Hij draait vanavond voor de laatste keer.

Lars: Eh, nou, dat is wel laat. Ik moet morgen om 6.00 uur weer op. Ik denk dat ik niet meega.

Ozan: O, jammer. Wat ga jij dan doen vanavond?

Lars: Ik denk een spelletje spelen op de computer.

Ozan: Nou, dat is ook saai. Dat kun je elke avond doen. Ga lekker met me mee! Dat is voor mij ook gezellig.

Lars: Sorry, ik vind het echt te laat. O, en eh ... mijn vrouw gaat vanavond weg. Ik moet bij de kinderen blijven.

Ozan: Volgens mij is dat een smoesje. Je hebt gewoon geen zin.

Lars: Nee, ik kan echt niet vanavond.

Ozan: Oké. Dan vraag ik wel of mijn neef met mij meegaat.

Lars: Zullen we een andere keer naar de film gaan?

Ozan: Nou, dat is goed.

Lars: Veel plezier vanavond.

Ozan: Jij ook, achter de computer.

Oefening 10:

Lees de onderstaande woorden twee keer voor met het accent op de juiste lettergreep.

De eerste keer luisteren de deelnemers alleen. Bij de tweede keer tikken ze op het juiste moment op de tafel, dat wil zeggen op de lettergreep waar het accent valt.

Lees de woorden nog een keer voor. De deelnemers tikken op het juiste moment op tafel.

- **kop**telefoon
- ont**span**nen
- **huis**werk
- control**er**en
- bij**voor**beeld
- compu**t**er
- **gew**eld
- **act**iefilm
- **spel**letje
- van**av**ond

Oefening 11:

Luister naar de audio. De werkwijze is als volgt:

- de deelnemer luistert naar de taalriedel (audio) zonder tekst;
- de deelnemer luistert nogmaals, nu met tekst;
- de deelnemer spreekt mee met de audio met of zonder tekst (met de herhaling van iedere zin);
- de begeleider leest zin voor zin de taalriedel voor, de deelnemer herhaalt.

N.B. Als een deelnemer niet kan lezen, gaat deze oefening zonder geschreven tekst.

Oefening 19:

Maak kaartjes met daarop woorden uit de module. Zorg ervoor dat steeds twee kaartjes bij elkaar horen. Geef elke deelnemer een kaartje. Elke deelnemer loopt rond en gaat op zoek naar zijn partner. Hij of zij beschrijft het woord op het kaartje. Dit doet de gesprekspartner ook. Daarna beslissen beide deelnemers of zij een paar vormen.

Mogelijke woorden:

muziek – koptelefoon

voetbal – stadion

supporter – club

zwemles – diploma

fiets – bos

bioscoop – film

museum – schilderij

N.B. Gebruik plaatjes van de woorden als lezen voor de deelnemer moeilijk is.

Oefening 20:

Lees het verhaal dat hieronder staat. Laat de deelnemer het verhaal zo goed mogelijk navertellen. Geef punten voor elk woord dat de deelnemer zich nog goed weet te herinneren en gebruikt bij het navertellen. Lees het verhaal eventueel nog een tweede keer voor.

Verhaal:

Joke is met haar vriend Adé in het voetbalstadion. Ze kijken naar de voetbalwedstrijd Nederland – Duitsland. Joke draagt een oranje sjaal. Adé heeft een oranje T-shirt aan. De wedstrijd is om 19.30 uur begonnen. Het is nu 21.10 uur. De wedstrijd is bijna afgelopen. Het staat nog steeds 0 – 0. Het is de laatste minuut. De aanvaller van Nederland schiet de bal richting het doel. Goal!!!

Woorden uit de tekst:

1. voetbalstadion
2. voetbalwedstrijd
3. Nederland – Duitsland
4. oranje (sjaal)
5. 19.30 uur
6. bijna afgelopen
7. 0 – 0
8. laatste minuut
9. aanvaller
10. goal

Oefening 21:

De deelnemer bedenkt zijn/haar eigen verhaal bij de foto.

Stimuleer de deelnemer om te fantaseren over de situatie van het meisje op de foto.

Bijlage 1

Bij oefening 18, Ik ben mijn baan kwijt.

8. Suggesties voor extra materiaal

- Folders of websites van musea in de buurt. Bespreek samen de informatie van de activiteiten, zoals: de prijs, openingstijden, programma en extra's.
- Een atlas. Hierin kun je de plaatsen, landen en het museum dat genoemd wordt opzoeken. Zo zie je waar ze liggen in Nederland/het buitenland.
- Ga samen met de deelnemer naar een Werkplein in de buurt.
- Bekijk samen met de deelnemer een filmpje op YouTube.
- Luister met de deelnemers naar liedjes. Doel hiervan is dat deelnemers de melodie van de taal horen. Vraag aan deelnemers of ze woorden herkennen. Het is niet de bedoeling dat het liedje woord voor woord wordt verstaan en/of besproken. De liedjes, die te vinden zijn op internet¹, zijn op dit niveau meestal te moeilijk. Liedjes bij deze module:
 - 'Vrije tijd' van Volumbia;
 - Voetballiedjes, bijvoorbeeld 'Wij houden van Oranje' van André Hazes;
 - 'Koos werkeloos' van Klein orkest.
- Neem de oefeningen bij *Zeg na/Taalriedel* op als die mogelijkheid er is en laat de deelnemer zijn teksten terugluisteren.

¹ Veel liedjes zijn te beluisteren via Spotify (programma is gratis te downloaden via www.spotify.com.)

Wil je ook beter leren lezen en schrijven?
Of ken je iemand die beter wil leren en
schrijven? Bel dan: 0800 – 0234444

SpreekTaal 2 is ontwikkeld door Het Begint met Taal en de Vrije Universiteit Amsterdam en mogelijk gemaakt dankzij financiële ondersteuning van het Oranje Fonds, het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en Stichting Lezen & Schrijven.

Colofon

Dit product is tot stand gekomen door:

Het Begint met Taal
Koningin Wilhelminalaan 8, 3527 LD Utrecht
030-2422841
info@hetbegintmettaal.nl, www.hetbegintmettaal.nl

Algemene projectleiding:

 Sylvia de Groot Heupner

Vrije Universiteit Amsterdam - VU-NT2
De Boelelaan 1105, 1081 HV Amsterdam
020-5986575, 06-10817548
c.w.h.vander.voort@vu.nl, www.nt2.vu.nl

Inhoudelijke projectleiding:

 Vita Olijhoek (VU-NT2)

Concept & advies:

 Carola van der Voort

Van Dale Uitgevers
Postbus 13288
3507 LG Utrecht

Correspondentieadres: redactie@vandale.nl
www.vandale.nl / www.vandale.be

Auteurs: Martijn Baalman, Lotte Minnema en Anja Valk

Ontworpen door: Beeldenfabriek, Rotterdam

Audiobestanden: de bij deze module horende audiobestanden zijn te beluisteren en/of te downloaden op www.vandale.nl/spreektaal.

Beeldmateriaal: al het beeldmateriaal is met zorg geselecteerd. Mocht u desondanks menen dat wij uw rechten niet goed gerespecteerd hebben, neemt u dan contact op met Het Begint met Taal.

Bronnen: p.1-3 – Wikipedia.org /
p.1-5-6-7-14-15-16-25-31-32-33 – Office online /
p.24 – Wikimedia.org

Meer informatie? Neem contact op met Het Begint met Taal via 030-2422841 of info@hetbegintmettaal.nl.

SpreekTaal – hét materiaal voor taalcoaching

SpreekTaal is de meest gebruikte methode voor taalcoaching aan anderstaligen. Het materiaal is uitgebreid getest in de praktijk en speciaal ontwikkeld voor taalvrijwilligers die anderstaligen ondersteunen met het beter leren spreken van de Nederlandse taal.

- geschikt voor zowel een-op-een taalcoaching als kleine groepen
- eenvoudig in gebruik (geen leservaring vereist)
- goede aansluiting op de dagelijkse praktijk
- laagdrempelig, leuk en leerzaam

De methode bestaat uit twee series: **SpreekTaal 1** (niveau 0 tot A1+) en **SpreekTaal 2** (niveau A1 tot A2). Beide series bestaan uit vijftien praktische modules over dagelijkse onderwerpen, zoals Eten & Drinken, Wonen en Gezondheid. Elke afzonderlijke module bevat verschillende audio-opnames en biedt materiaal voor ongeveer 5 uur taalcoaching.

De audiobestanden die bij deze module horen zijn te beluisteren en/of te downloaden via: www.vandale.nl/spreektaal.

SpreekTaal 2 - module 1 t/m 15

1 Praten over jezelf	6 Kleding & uiterlijk	11 Gezondheid
2 Familie & vrienden	7 Leren	12 Werk
3 Eten & drinken	8 Kopen	13 Dag & tijd
4 Wonen	9 Reizen	14 Communicatie
5 Vrije tijd	10 Nederlandse gewoontes	15 Geld

Het Begint met Taal versterkt taalvrijwilligersorganisaties op ruim 250 locaties in verschillende fases bij het slim organiseren van taalcoaching aan anderstaligen. Op deze locaties oefenen wekelijks 15.000 taalvrijwilligers met 28.000 anderstaligen de Nederlandse taal. Nieuwe initiatieven kunnen op die manier gelijk aan de slag, ervaren organisaties kunnen groeien en methodes die lokaal goed werken rollen wij landelijk uit. Zo leren we van elkaar en wordt taalcoaching nóg effectiever. Zie voor meer informatie: www.hetbegintmettaal.nl

© 2018 Het Begint met Taal
© 2018 Van Dale Uitgevers

Alle rechten voorbehouden.

